

VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO SIDABRAVO GIMNAZIJOJE APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidurinio ugdymo programa Sidabravo gimnazijoje įgyvendinama vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ ir Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ ir bendraisiais ugdymo planais, šiuo Vidurinio ugdymo programos įgyvendinimo Sidabravo gimnazijoje aprašu (toliau – Aprašu), gimnazijos ugdymo planu, parengtu, vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

2. Aprašo tikslas – sukonkretinti vidurinio ugdymo programos įgyvendinimą Sidabravo gimnazijoje

3. Vidurinio ugdymo programoje užtikrinamas kryptingas ankstesnio mokymosi tęstinumas, subalansuotas teorinis ir praktinis mokymasis.

II. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS TIKSLAI IR PRINCIPAI

4. Bendrojo ugdymo tikslai:

4.1. puoselėti kiekvieno mokinio prigimtines dvasines, intelektines, fizines galias, padėti atsiskleisti jo individualybei ir siekti kūrybiškumo, kad kiekvienas mokinys taptų oria, dorovinga, savo ir kitų sveikatą puoselėjančia, atsakinga už savo poelgius, pasirinkimus, konstruktyviai kuriančia savo ir Lietuvos kultūrą, gerovę ir ateitį asmenybe;

4.2. ugdyti tautinį ir pilietinį tapatumą įsisažmoninusį, kitas tautas gerbiantį, istoriškai sąmoningą, bendruomenišką, kritiškai mąstantį, aktyviai dalyvaujantį Lietuvos ir Europos sociokultūriniame ir politiniame gyvenime pilietį;

4.3. sudaryti vienodas galimybes visiems mokiniams, nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, pasiekti maksimalių jų galias atitinkančių ugdymosi rezultatų ir brandinti mokymosi visą gyvenimą nuostatą.

5. Bendrojo ugdymo principai:

5.1. ugdymo visybiškumas – mokinio psichinių, dvasinių, fizinių galių plėtotė; ugdymo filosofijos ir gimnazijos gyvenimo (filosofijos, misijos, vizijos, kultūros, ugdymo) dermė;

5.2. ugdymo sistemiškumas – ugdymo tarpinių ir sričių sąryšis, formaliojo ir neformaliojo švietimo dermė siekiant užtikrinti ugdymo pastovumą ir paslankumą;

5.3. ugdymo tikslų ir pedagoginės veiklos adekvatumas – pedagoginė veikla nukreipta sąmoningai siekti ugdymo tikslų;

5.4. visavertis gimnazijos bendruomenės narių bendradarbiavimas – ugdymo(si) tikslai formuluojami ir įgyvendinami, bendradarbiaujant mokytojams, švietimo pagalbą teikiantiems specialistams, mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams);

5.5. ugdymo turinio ir konteksto dinamiškumas – nuolatinis kūrybiškas atsinaujinimas, atvirumas inovacijoms.

III. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS PASKIRTIS IR SANDARA

6. Vidurinio ugdymo programa sudaro sąlygas mokiniui pasiekti asmeninę brandą, kaip kompetencijų visumą, leidžiančią, apsispręsti dėl savo profesinės karjeros, asmeniniu indėliu prisidėti prie Lietuvos, Europos ir pasaulio bendruomenės ir pažangios ekonomikos darnaus vystymosi.

7. Vidurinio ugdymo programoje mokiniams sudaromos plačios turinio pasirinkimo galimybės: kompetencijoms gilinti skirti atskiri ar integruoti privalomi dalykai, laisvai pasirenkami dalykai ar moduliai, profesinio mokymo moduliai.

8. Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro privaloma dalis, apimanti privalomus ir pasirenkamus dalykus ir (ar) modulius, kurie skiriasi turinio sudėtingumu ir platumu, ir laisvai pasirenkama turinio dalis, kurią sudaro dalykų kursai ir (ar) moduliai, pateikti bendrosiose programose ir parengti gimnazijoje pagal mokinių poreikius ir gimnazijos tikslus.

9. Vidurinio ugdymo programoje mokomųjų dalykų turinys pateikiamas kursais ir moduliais. Sudaromos galimybės pagal Apraše pateiktus principus mokiniams rinktis skirtingo sudėtingumo ir paskirties dalykų kursus bei modulius.

10. Dalyko kurso programa suprantama kaip tam tikra logiškai vientisa dalyko turinio visuma, skirta konkrečioms ugdymo turinio uždaviniais įgyvendinti ir bendrosioms kompetencijoms ugdyti. Galimos dvi skirtingos to paties dalyko kurso programos: bendrojo ir išplėstinio; užsienio kalbų programa pateikiama kursais, orientuotais į B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygius pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis:

10.1. dalyko bendrojo kurso programa padeda mokiniui toliau plėtoti pagrindinio ugdymo programoje įgytas bendrąsias ir dalykines kompetencijas, nukreiptas į bendrąjį raštingumą, reikalingą kiekvieno žmogaus visaverčiam gyvenimui: ugdomi gebėjimai apibendrinti, planuoti, argumentuoti, paaiškinti ir pagrįsti savo sprendimus, vertinti reiškinius, procesus, produktus. Dalyko bendrojo kurso turinio apimtį sudaro plačiai vartojamos dalyko sąvokos, pagrindiniai dėsniniai, svarbiausios idėjos, jų kontekstas ir praktinis taikymas, vertybinės nuostatos;

10.2. dalyko išplėstinio kurso programa padeda mokiniui toliau plėtoti pagrindinio ugdymo programoje įgytas bendrąsias ir dalykines kompetencijas, reikalingas pasirengti tolesnėms studijoms ir būsimai profesinei veiklai: ugdomi gebėjimai mąstyti kompleksiskai (apibendrinti, planuoti, argumentuoti, spręsti problemas, vertinti remiantis įvairiais kontekstais ir požiūriais) ir kūrybiškai (kelti hipotezes, kurti idėjas ir jas įgyvendinti). Dalyko išplėstinio kurso turinio apimtis sudaro sąlygas mokinių savarankiško mokymosi gebėjimams ugdyti, naudotis dalyko žiniomis ir metodais sprendžiant praktinio ir teorinio pobūdžio užduotis;

10.3. užsienio kalbų kursų programų, orientuotų į B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygius, reikalavimai atitinka Bendruosius Europos kalbų metmenis ir padeda įvertinti kalbos mokymosi pažangą naudojantis lanksčia, atitinkamomis patirtimis paremta bendrąja kalbų mokėjimo lygių sistema. Ši sistema aprėpia skirtingus mokinių poreikius ir tikslus, kylančius mokantis kalbų

11. Dalykų kursus ir jų apimtį reglamentuoja Vidurinio ugdymo programos privalomųjų ir pasirenkamųjų bendrojo ugdymo dalykų lentelė.

12. Gimnazija gali parengti ir siūlyti mokiniams papildomus lentelėje nurodytų dalykų pasirenkamuosius modulius ir pasirenkamųjų dalykų (nesančių priedo lentelėje) programas.

IV. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

13. Minimalus privalomas mokinio pamokų skaičius – 28, maksimalus mokinio savaitinių pamokų skaičius – 35.

14. Mokinys per dvejus metus turi mokytis ne mažiau kaip 8 bendrojo ugdymo dalykų. Pasirenkamieji bendrojo ugdymo dalykų moduliai neskaičiuojami kaip atskiri dalykai.

15. Vidurinio ugdymo programą įgyvendinanti gimnazija privalo mokiniams siūlyti:

15.1. bendrojo ugdymo dalykų, nustatytų Aprašo priede, bendrojo ir išplėstinio kursų programų (tik bendrojo kurso programų: dorinio ugdymo dalykams, integruoto socialinių mokslų, integruoto gamtos mokslų, integruoto menų ir technologijų kursams, pasirinktos sporto šakos);

15.2. ne mažiau kaip trijų užsienio kalbų kursų, kurie atitiktų nustatytus mokinių užsienio kalbų mokėjimo lygius, ir ne mažiau kaip du modulius dalinėms užsienio kalbos kompetencijoms ugdyti;

15.3. ne mažiau kaip dviejų meninio ugdymo srities dalykų kursų ir dviejų technologijų programos kryptių kursų arba integruotą menų ir technologijų kursą;

15.4. pasirenkamų sporto šakų kursų;

15.5. ne mažiau kaip tris–keturias pasirenkamųjų dalykų programas;

15.6. ugdymą profesinei karjerai, t. y. gimnazijos parengtą ugdymo karjerai programą/modulį, savarankišką arba integruotą į dalykų programų turinį; profesinį mokymą; neformaliojo švietimo programas; numatomas neformaliojo švietimo veiklas ir kita.

16. Mokiniai, atvykusiai iš kitos mokyklos, gimnazija užtikrina mokymosi tęstinumą, sudaro galimybę keisti bendrojo ugdymo dalykus, jų kursus ar pasirenkamuosius dalyko modulius.

17. Vienoje laikinojoje mokinių grupėje mokosi tą pačią bendrojo ugdymo dalyko kurso programą, tą patį dalyko modulį, pasirenkamąjį dalyką ar profesinio mokymo programos modulį pasirinkę mokiniai. Kai gimnazijoje yra viena 3g (ar) 4g klasė, vienoje laikinojoje mokinių grupėje gali mokytis to paties bendrojo ugdymo dalyko skirtingus programos kursus (bendrąjį ar išplėstinį) pasirinkę mokiniai. Užsienio kalbų ugdymas organizuojamas laikinosiose grupėse, kuriose visi arba dauguma mokinių siekia to paties pasirinkto B1 ar B2 užsienio kalbos mokėjimo lygio.

18. Laikinosios grupės sudaromos atsižvelgiant į mokinių gebėjimus, motyvaciją, mokymosi stilius.

19. Sudarant mokiniams galimybes rinktis praktinės veiklos dalykus: technologijų, meninio ugdymo srities dalykus ar integruoto menų ir technologijų kursus, bendradarbiaujama su profesinio mokymo įstaigomis; pagal galimybę – technologijų programos kryptis derinama su atitinkamomis profesinio mokymo programomis.

20. Meninio ugdymo srities dalykų kursų programos, kūno kultūros kursų, pasirinktos sporto šakos kursas integruojamas ir/ar derinamas su neformaliojo švietimu.

21. Kitų technologijų programos kryptių, pasirenkamųjų dalykų, pasirinktų sporto šakų kurso programos, dalykų modulių, integruotų kursų programos, nesant švietimo ir mokslo

ministro patvirtintųjų, rengia gimnazijos mokytojai atsižvelgdami į mokinių poreikius ir įgyvendinimo galimybes, jas tvirtina gimnazijos vadovas.

V. MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMO PRINCIPAI

22. Mokiniai susidaryti individualų ugdymosi planą padeda karjeros konsultantas, klasei vadovaujantis mokytojas, kiti specialistai. Jie remiasi mokinių lūkesčiais, mokymosi pasiekimais, polinkiais, stiprybėmis, profesiniais siekiais ir kt. Gimnazija sudaro sąlygas, kad mokinių individualiame ugdymosi plane numatyti pasirinkimai būtų įgyvendinti.

23. Tėvai (globėjai, rūpintojai) įtraukiami į gimnazijos bendruomenės gyvenimą, dalyvauja, mokiniui susidarant individualų ugdymosi planą, supažindinant mokinius su darbo ir profesijų pasauliu.

24. Vidurinio ugdymo programoje dirbantys mokytojai, švietimo pagalbos ir kiti specialistai, karjeros konsultantai bendradarbiauja tarpusavyje ir padeda mokiniams pasirinkti mokymosi kelią, susidaryti individualų ugdymosi planą, formuoja pasirenkamąjį ugdymo(si) turinį, kuria galimybes mokiniams susipažinti su darbo ir profesijų pasauliu.

25. Mokinys pagal vidurinio ugdymo programą iš kalbinio ugdymo srities privalo mokytis lietuvių kalbos ir literatūros, užsienio kalbos, iš matematinio ugdymo srities – matematikos, iš socialinio ugdymo srities privalo mokytis istoriją arba geografiją arba integruotą istorijos ir geografijos kursą, iš kūno kultūros ir sveikatos ugdymo srities – kūno kultūrą arba sporto šaką ir pasirenka mokytis ne mažiau kaip po vieną dalyką iš dorinio ugdymo (etika arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikyba), iš gamtamokslinio ugdymo (biologija, fizika, chemija, integruotas gamtos mokslų kursas), Aprašo iš meninio ugdymo (dailė, filmų kūrimas, fotografija, grafinis dizainas, menų pažinimas, muzika, kompiuterinės muzikos technologijos, teatras, šokis), technologinis ugdymas, integruotas menų ir technologijų kursas, brandos darbas.

26. Sidabravo gimnazijoje kuriama aplinka palanki mokinių teoriniam ir praktiniam mokymuisi, savarankiškam ir komandiniam darbui, ruošimuisi karjerai ir verslumo ugdymui.

27. Sidabravo gimnazija bendradarbiauja su mokslo ir studijų institucijomis, profesinio mokymo įstaigomis, verslo institucijomis sudarydamos galimybes mokiniams mokytis iš jų specialistų, pasinaudoti jų turima laboratorine, gamybine bei kita įranga.

28. Mokinys dalykų kurso programas renkasi pagal savo poreikius, tačiau bendras savaitinių pamokų skaičius neturi viršyti mokiniui nustatyto maksimalaus savaitinių pamokų skaičiaus.

29. Mokinio pageidavimu bendrojo ugdymo dalyko kursui, esant galimybei, gali būti skiriama daugiau pamokų, nei pateikiama ugdymo plane.

30. Vidurinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinių pagrindinio ugdymosi rezultatais ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

31. Baigę vidurinio ugdymo programą mokiniai demonstruoja brandą patvirtinančias kompetencijas sukaupta darbų ir vertinimų visuma, išlaikytais brandos egzaminais ir (ar) parengtu brandos darbu.